

IK ZAL HEM NOOIT
MEER PAPA NOEMEN

boekerij.nl

Caroline Darian

De dochter van Gisèle Pelicot

IK ZAL HEM NOOIT
MEER PAPA NOEMEN

Vertaald uit het Frans
door Hi-en Montijn

ISBN 978-90-492-0706-9

ISBN 978-94-023-2640-6 (e-book)

NUR 320

Oorspronkelijke titel: *Et j'ai cessé de t'appeler papa*

Oorspronkelijke uitgever: Éditions Jean-Claude Lattès

Vertaling: Hi-en Montijn

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Olivier Roller

Zetwerk: Elgraphic

© 2022 Éditions Jean-Claude Lattès

© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

De uitgever heeft ernaar gestreefd alle rechten van derden te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen contact opnemen met Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

‘Voor wat eenmaal is opgeschreven,
is er geen uitweg meer.’

– Lionel Duroy

VOORWOORD

Terwijl ik dit voorwoord schrijf, neemt een historisch proces aanvang in het gerechtsgebouw van Avignon. Een première in de Franse gerechtelijke annalen.

Het proces begint op 2 september 2024, zal vier maanden duren, met vijf zittingsdagen per week. Eenenvijftig verdachten, onder wie mijn vader, zullen voor de departementale rechtbank van de Vaucluse terechtstaan. Ze worden voornamelijk aangeklaagd voor verkrachtingen van mijn moeder, met als verzwarende omstandigheid dat zij ten tijde van de feiten buiten haar weten was gedrogeerd door haar echtgenoot. Deze verkrachtingen vonden plaats over een periode van bijna tien jaar.

Ter verduidelijking: mijn verwekker wordt ervan beschuldigd via een datingsite mannen te hebben gezocht met het voorstel geslachtsgemeenschap te hebben met zijn vrouw wanneer deze door medicijnen buiten bewustzijn was. Hij vroeg geen enkele vergoeding. Daarentegen eiste hij filmopnames te kunnen maken.

Momenteel zitten achttien verdachten in voorlopige hechtenis en lopen er, tot aan de uitspraak op 20 december 2024, drieëndertig vrij rond onder rechterlijk toezicht. Dat

houdt in dat ze gedurende de vier maanden dat het proces duurt de rechtbank binnen kunnen lopen en verlaten en 's avonds rustig naar huis kunnen gaan als mensen op wie niets valt aan te merken. Wat ik nog het moeilijkst zal vinden is om wekenlang in hun nabijheid te zijn, slechts gescheiden door enkele stoelen.

Negenenveertig advocaten zullen de verdachten – die tot twintig jaar opsluiting riskeren – bijstaan. Ze worden aangeklaagd voor: verkrachting(en) met meerdere verzwarende omstandigheden, groepsverkrachting(en), poging(en) tot verkrachting met meerdere verzwarende omstandigheden, collectief seksueel geweld, schending van de persoonlijke levenssfeer door het vastleggen, opnemen of doorgeven van beeldmateriaal, schending van de persoonlijke levenssfeer door het vastleggen, opnemen of doorgeven van seksueel getint beeldmateriaal, en ten slotte het bezit van een pornografisch getinte opname van een minderjarige.

Deze lijst met tenlasteleggingen alleen al is nauwelijks te bevatten.

Maar om de chemische onderwerping waarvan mijn moeder het slachtoffer was te bewijzen, zullen we geconfronteerd moeten worden met de twintigduizend digitale, door mijn vader opgenomen bestanden: foto's en video's van de tientallen malen dat deze verkrachtingen plaatsvonden, en dat over een periode van vele jaren. Daar zijn ook opnames van mij bij, buiten mijn weten genomen, en waarvan ik ook niet weet wat ze eigenlijk impliceren.

Dit alles zal moeten plaatsvinden in aanwezigheid van vijf aanklagers, te weten mijn moeder, mijn twee broers, mijn schoonzus en ik.

De zittingen zullen openbaar zijn, niet achter gesloten deuren. Het rechtbankgebouw is speciaal ingericht om alle betrokken partijen te ontvangen, in een zaal bestemd voor de verdachten, een zaal voor de advocaten en voor de aanklagers, plus nog een zaal die de zitting uitzendt en die toegankelijk is voor het publiek en de pers. Een logistiek arrangement waarop we, mijn moeder, mijn broers en ik, ons sinds meerdere maanden en in stilte voorbereiden.

Begin september zullen we dus in de getuigenbank moeten staan, zullen we ondervraagd moeten worden door een horde advocaten en door de rechtbank die uitsluitend uit een professioneel college bestaat. Ze zullen ons leven tot in de kleinste details uitpluizen en ontleden, dat leven dat we een paar jaar geleden nog 'normaal' konden noemen.

We weten heel goed wat dat alles betekent. We zullen de nachtmerrie opnieuw beleven, maar ook te kijk gezet worden.

We zullen recht hebben op een paar dagen respijt voordat Dominique, mijn vader, half september gehoord zal worden. Daarna zullen de andere gedaagden in de daaropvolgende weken ondervraagd worden. Vervolgens zullen onze advocaten en die van de verdediging hun pleidooi houden.

Behalve dat het voor ons een marteling zal zijn om deze episode opnieuw te moeten beleven, voelen we ons ook machteloos. We beschikken over geen enkele ervaring op dat gebied, geen enkel voorbeeld uit ons verleden waaraan we ons kunnen vastklampen. Wat onze familie is overkomen is een waar cataclysm. Want mijn vader is er niet alleen in geslaagd om zijn vrouw bijna tien jaar lang buiten

haar weten te drogeren en te verkrachten, maar hij heeft haar ook overgeleverd aan meer dan tachtig onbekenden, die hij hoofdzakelijk via de datingsite Coco.gg had leren kennen, en wel uit puur voyeurisme en zonder enige financiële belangen. Pas onlangs is er een gerechtelijke procedure gestart tegen dit platform, dat verdacht werd in meerdere criminele zaken en betrokken was bij meer dan 23.000 rechtszaken, en dat sinds 25 juni 2024 officieel is gesloten.

Het is een zware last om het kind te zijn van het slachtoffer én van de beul.

Sinds vier jaar probeer ik een nieuw bestaan te creëren, dat het moet doen zonder alle zekerheden waarop ik mijn leven had gebouwd. In één enkele seconde heeft mijn leven een duizelingwekkende wending genomen. Aan wat voor toekomst bouw je als je verleden is uitgewist? Waar kun je je op voorbereiden als je dagelijkse leven zo door het lot is getroffen? Sinds de ontreddering van onze familie, nu bijna twee jaar geleden, bevinden we ons als het ware in een labyrint waarin we steeds weer op een nieuwe deur botsen, die bij het opengaan smerige zaken onthult die ver vóór de onze plaatsvonden. Zaken die eindeloos veel vragen oproepen, en allemaal vragen die onbeantwoord blijven.

Tevergeefs heb ik geprobeerd de ware identiteit van de man die mij heeft opgevoed te ontdekken en te begrijpen. En nog steeds vraag ik me af hoe het kan dat ik niets heb gezien, niets heb vermoed. Nooit zal ik hem vergeven wat hij zoveel jaar heeft uitgericht. En toch kan ik me niet ontdoen van het beeld van de vader die ik dacht te kennen.

Dat beeld is ondanks alles diep en onlosmakelijk in mij verankerd.

Sinds 2 november 2020 heb ik geen contact meer met hem. Maar nu de beslissende datum van het proces nadert, en als ik erin slaag enkele uren te slapen, droom ik van hem. Hij praat tegen me, we lachen, we zijn samen. Als ik wakker word, ben ik terug in de nachtmerrie: het nu. En ik mis mijn vader. Niet de man die voor de rechters zal staan, maar de man die zich tweeënveertig jaar om mij heeft bekommerd. De man van wie ik zo vreselijk veel hield vóórdat zijn monstrositeit aan het licht kwam.

Hoe kan ik mij rustig voorbereiden op de confrontatie met hem? Hoe moet je omgaan met de combinatie van woede, schaamte en medegevoel voor je ouder? Mij is verteld dat hij in de afgelopen vier jaar driemaal van gevangenis is gewisseld: de gevangenis van Le Pontet (in Avignon), daarna die van Les Baumettes (in Marseille) en ten slotte de gevangenis in Draguignan. Daar zit hij in eenzame opsluiting. Een eerste stem vraagt me zachtjes: Heeft hij zich kunnen aanpassen? Lijdt hij onder onze afwezigheid, de eenzaamheid, het geweld van de gevangeniswereld? Een tweede stem knarst: Het is zijn verdiende loon, gezien de dingen die hij mama, ons, onze familie, heeft aangedaan. Dit monster moet zich maar redden, hij oogst wat hij heeft gezaaid.

Mijn vader is een misdadiger en ik zal gewoon moeten leren leven met deze onverbiddelijke realiteit. Ik zal moeten leren leven om verscheurd te zijn tussen enerzijds de behoefte aan rechtvaardigheid en waarheid en anderzijds de liefde die ik voor hem heb kunnen voelen.

Soms word ik overweldigd, en verpletterd, door een gevoel van verlatenheid. Papa, waarom ben je zo ver weg van ons? Ik dacht dat ik mijn vader had opgegeven. Maar in werkelijkheid maakt dat proces het kleine meisje in mij wakker. Het meisje dat er nog niet in is geslaagd om het vaderbeeld te doden. En ik ben bang dat het me niet gaat lukken om hem te haten. Misschien zal dit proces me helpen om een soort definitief afscheid van hem te nemen. Mijn vader leeft weliswaar, maar misschien zal ik er nooit toe komen om hem recht in zijn gezicht te zeggen dat hij een deel van mijn leven, het deel waarin hij belangrijk voor me was, heeft verwoest, de vlam van vroéger heeft uitgedoofd, het vanzelfsprekende vertrouwen dat ik in mannen had heeft geschonden.

Dankzij ons verhaal zal in elk geval een sociaal fenomeen dat in Frankrijk nog in grote mate onderschat wordt aan het licht gebracht zijn. Chemische onderwerping binnen de familie- en kennissenkring komt veel vaker voor dan men denkt. Het is een modus operandi waaraan seksuele roofdieren de voorkeur geven. Ook nu nog beschikken we niet over betrouwbare statistische gegevens waaruit dat blijkt. Het is dus geen wonder dat in 2020, toen mijn vader werd aangehouden, niemand erover sprak.

Terwijl chemische onderwerping moeilijk te traceren, nog slecht herkenbaar, onvoldoende meetbaar, slecht gediagnosticeerd en dus slecht te bestrijden is, treft ze een veelvoud aan personen: vrouwen, soms mannen, maar ook kinderen, tot en met zuigelingen en bejaarden, en dat in alle lagen van de bevolking. GHB, de zogenaamde ‘verkrachtings-

drug', is bekend, maar wie houdt rekening met de mogelijkheid dat een naaste medicijnen uit de huisapotheek misbruikt?

Uit de schandalen van de afgelopen jaren, van femicide tot incest, blijkt dat seksueel geweld in het algemeen te maken heeft met een machtsdynamiek die het mogelijk maakt dat wat één keer gebeurt een systematische handeling wordt. En chemische onderwerping is helaas geen uitzondering op de regel: de meerderheid van de slachtoffers is vrouw, en in 70 procent van de bekende gevallen betreft het seksueel geweld. En dat heeft in eerste instantie plaats in de familiekring.

Een nadere blik op de resultaten van een door de Agence nationale de sécurité de médicaments et des produits de santé (ANSM)* uitgevoerde studie zegt voldoende. In een steekproef van 727 rapporten, gebaseerd op in 2021 ingediende en door de politie doorgegeven aanklachten, is sprake van 82 gevallen van chemische onderwerping; afgaande op dit gegeven kan men een algemeen beeld van de slachtoffers schetsen: vooral vrouwen tussen de twintig en dertig jaar (69,5 procent van deze gevallen, maar er is alle reden om aan te nemen dat dit aandeel veel groter is). De gebruikte stof is in de meeste gevallen een medicijn: antihistaminica, anxiolytica, slaapmiddelen, opioïden (in 56 procent van de gevallen), of MDMA (oftewel xtc, 21,9 procent), en heel weinig GHB, de beruchte 'verkrachtingsdrug' (4,8 procent). En tot besluit is de dader dikwijls een be-

* Nationaal bureau ter controle van geneesmiddelen en gezondheidsproducten (noot van de vertaler)

kende (41,5 procent), die in een privésituatie handelde (42,6 procent).

Medicijnen zoals hypnotica, antiallergica of antitussiva die bedoeld zijn om mensen beter te maken worden dus misbruikt vanwege hun kalmerende en spierverslappende eigenschappen. En dan is er nog een belangrijk detail waarmee rekening gehouden moet worden. De slachtoffers hebben er dikwijls geen weet van, zoals in het geval van mijn moeder. Ze hebben geen flauw idee wat hun overkomt. En bovendien hebben ze niet alleen geen duidelijke herinneringen aan de aanranding of de aanrander, maar ook vinden ze het moeilijk om te praten over geweld binnen de familiekring en daar iets tegen te doen. Chemische onderwerping is geniepig, nauwelijks te achterhalen. Dat verschaft de dader een gevoel van straffeloosheid en wel in die mate dat er maanden, zelfs jaren voorbij kunnen gaan zonder dat iemand iets merkt.

In veel gevallen is de strategie van de seksuele delinquent erop gericht om zijn prooi uit te schakelen, net zoals men een lamp uitdoet. Het slachtoffer wordt een inerte massa, een ledenpop die overgeleverd is aan de aanrander. Dat die zich niet schuldig lijkt te voelen omdat het slachtoffer er niets van merkt en eenmaal wakker zich niets zal kunnen herinneren, is volgens sommige experts de reden dat chemische onderwerping steeds vaker voorkomt.

Maar het slachtoffer vergeet niet alles. Het lichaam en het onderbewuste dragen de stigma's van de gewelddaden. Bovendien krijgt het slachtoffer te maken met de secundaire effecten van de buiten zijn/haar weten toegediende medicijnen: het is al moeilijk genoeg om een aanklacht in

te dienen als je aangerand bent, maar als je herinneringen vaag zijn en je geen bewust besef van de aanranding hebt, kun je eigenlijk alleen maar zwijgen, en je ontredderd en beschaamd voelen.

De slachtoffers zwijgen, juist omdat ze niet zeker weten of ze slachtoffer zijn. Hun gezondheid gaat achteruit. Ze voelen zich ongerust zonder echt te begrijpen waarom en dan begint een nieuwe lijdensweg: een therapeutische dooltocht. Want artsen zijn niet opgeleid om chemische onderwerping te herkennen. Met als resultaat dat daar nooit aan wordt gedacht. De abnormale vermoeidheid, de black-outs, de herhaaldelijke valpartijen en de aanvallen van misselijkheid worden niet in verband gebracht met excessief medicijngebruik – de patiënte verzekert de arts immers dat zij geen medicijnen slikt!

In de zeldzame gevallen dat men vermoedt dat er sprake is van chemische onderwerping wordt het inschakelen van de eerstelijnszorg een ware diagnostische impasse. Het toxicologisch onderzoek, het enige middel om de aanwezigheid van verdachte stoffen aan het licht te brengen, maakt helaas niet de facto deel uit van het zorgparcours. Hier begint een nieuwe martelgang: de jacht op bezwarende bewijzen en dat op kosten van het slachtoffer. Dat voelt zich meer en meer aan haar lot overgelaten en terwijl het al haar krachten besteedt aan het verzamelen van die bewijzen, raakt de mogelijkheid om een aanklacht in te dienen steeds verder uit zicht.

Dat is de kern van het probleem: hoe kan men de slachtoffers beschermen als men de eerstelijnszorg niet de middelen geeft om deze gewelddaden op het spoor te komen?

Hoe kan men aanmoedigen om de zaken juridisch aan te pakken als men niet de betrekkingen tussen de rechterlijke macht en de medische zorg versterkt?

Bij de opvang van slachtoffers van chemische onderwerping moet alles om de zorg draaien. Dit soort geweld is geen fait divers, maar iets waarbij de volksgezondheid op het spel staat. Duizeligheid, comateuze toestand, geheugenproblemen, slaapproblemen, gewichtsverlies, onthoudingsverschijnselen... maar ook ongewenste zwangerschappen, verkeersongevallen en PTSS zijn evenzovele onnodige, in het nationale onderzoek over chemische onderwerping genoemde risico's. Gezondheidszorg, rechterlijke macht, politie, verenigingsleven: elk heeft zijn zorgplicht en aansprakelijkheid.

In september 2022, enkele maanden na de verschijning van deze geschreven getuigenis, beslis ik om me aan te sluiten bij mensen die zich volledig inzetten voor deze zaak. Nog geen jaar later starten we een bewustmakings- en preventiebeweging, genaamd #MendorsPas: Stop à la soumission chimique (Drogeer me niet: Stop de chemische onderwerping). Het is de gelegenheid om een nieuwe strijd te beginnen, te spreken uit naam van onzichtbare slachtoffers, en niet alleen uit naam van mijn moeder.

Ik moet zeggen dat ik veel geluk heb gehad met dit initiatief. Ik mocht rekenen op de ongeëvenaarde steun en medewerking van meerdere mensen en ik ben hun daarvoor bijzonder erkentelijk. Een van de beslissende ontmoetingen gedurende de afgelopen twee jaar was die met Leila Chaouachi, apotheker, deskundige op het gebied van far-

macovigilantie bij het centrum voor verslavingszorg in Parijs. Zij is verantwoordelijk voor de jaarlijkse enquête van de ANSM en een van de grootste experts op het gebied van de medische zorg aan slachtoffers van chemische onderwerping in Frankrijk. Dat ik heb begrepen hoezeer de geschiedenis van mijn familie geen geval apart is, is deels aan haar te danken.

En dan waren er ook mijn bondgenoten van het eerste uur, zonder wie ik nooit had durven afstappen op meerdere persoonlijkheden uit de publiciteit om hun hulp te vragen bij het doorgeven van deze bewustmakings- en informatieactie op de sociale media. Zonder mijn vriendin Arielle en haar equipe zou ik er waarschijnlijk nooit de media bij betrokken hebben en in september 2023 de statuten van de stichting #MendorsPas opgesteld hebben, met als doel de mensen bewust te maken van chemische onderwerping in de huiselijke kring en de gevolgen daarvan te belichten. En om het zorgtraject van de slachtoffers, met name op het gebied van de gezondheidszorg, te verbeteren, hebben we een oproep gedaan om een formatie van mensen uit de gezondheidszorg samen te stellen en om een interministeriële werkgroep op te richten waaraan alle belanghebbenden deelnemen.

Op 14 november 2023 kwam de zaak-Joël Guerriau aan het licht. Deze senator zou geprobeerd hebben de toenmalige afgevaardigde van de Loire-Atlantique, Sandrine Josso, gedrogeerd te hebben. Onder het mom zijn herverkiezing in de Senaat te vieren, zou hij Sandrine bij hem thuis uitgenodigd hebben. Sandrine vertelt dat er tot haar verwondering

geen gasten waren en dat Joël Guerriau buiten haar weten een dosis drugs in haar glas champagne gedaan zou hebben. Duizelig en misselijk denkt ze in eerste instantie dat ze een hartaanval heeft. Ze slaagt erin het huis te ontvluchten...

Sandrine weet een taxichauffeur aan te houden en laat zich naar de SEH rijden. In het ziekenhuis aangekomen vertoont ze de verschijnselen die kenmerkend zijn voor de inname van verdovende middelen: verwijde pupillen, droge mond, verslechterde algemene toestand. Een toxicologisch onderzoek bevestigt de aanwezigheid van xtc in haar bloed. Dientengevolge is Joël Guerriau aangeklaagd voor het 'iemand buiten diens weten een substantie toedienen die waarneming en gedrag kan veranderen met het doel een gewelddaad of seksuele agressie te begaan'. Hij riskeert vijf jaar gevangenis.

Sandrines zaak is nog niet voorgekomen, maar een ijzingwekkende hypothese tekent zich af: de dader van de aanranding kan een collega van het werk zijn. Je kunt door een vriend gedrogeerd worden. Voor het eerst komt in de politieke wereld chemische onderwerping aan de orde; ditmaal was het doelwit van de chemische onderwerping een vrouw die niet bang is om luid en duidelijk van zich te laten horen. Ik besluit meteen om contact op te nemen met Sandrine en haar voor te stellen het boegbeeld en de woordvoester van onze stichting te worden. Het idee is om een persoonlijk trauma om te zetten in een gezamenlijke strijd en we besluiten onze krachten te bundelen. Ons gezamenlijke doel is te luisteren naar de slachtoffers, hen te geloven en te helpen, want niet iedereen beschikt over een zekere media-aandacht!

Vóór de ontbinding van de Tweede Kamer, op 9 juni jongstleden, leidde Sandrine een parlementaire onderzoekscommissie, in het leven geroepen door Gabriel Attal. We weten nog niet of deze onderzoekscommissie blijft bestaan.

Ik zou dit voorwoord niet kunnen afsluiten zonder een woord voor de sterkste en bewonderenswaardigste vrouw die ik ken: mama. Ze is nu tweeënzeventig jaar. Al heel jong heeft ze heel moeilijke tijden beleefd en grote wanhoop gekend. Het was hartje winter, januari 1962 – ze was nauwelijks negen jaar oud – toen ze haar moeder verloor ‘aan de gevolgen van een slepende ziekte’, zoals men dat destijds noemde. Tegenwoordig heet dat kortweg een uitgezaaide kanker. Men begrijpt dat dit verdriet het leven van een klein meisje brandmerkt en grote gevolgen heeft voor haar toekomst. Mijn moeder heeft er een ijzeren moraal aan overgehouden. Ze buigt niet. Ze houdt van het leven, of dat nu goede of slechte verrassingen voor haar in petto heeft.

Na de bekendwording van de feiten heeft mijn moeder de echtelijke woning verlaten, zonder één of bijna geen traan te laten. Vijftig jaar van een gezamenlijk leven plotse-ling op losse schroeven gezet... Ik heb gezien hoe ze met een ongelooflijke waardigheid dozen opende, meubels uitzocht, kasten leegmaakte, foto’s van de muur haalde. Tenger, uitgeput, maar ingetogen, onverzettelijk. Ze had geen keus. Ze moest vertrekken. Weg uit dit dorp, uit haar buurt, weg van haar vrienden, van de garrigue en de bergen, waar ze zo van hield, om haar leven in haar eentje, en zonder te weten waar, voort te zetten.

We zijn erg verschillend. Ik ben een open boek: kan moeilijk mijn gevoelens verbergen. Zij lijkt op een middeleeuwse koningin. Hals recht, kin hoog, en niet één klacht. De ware heldin, boven op de ruïnes, is zij.

De afgelopen twee jaar heeft mama zich de pijler van ons gezin betoond. Terwijl zij het eerste slachtoffer van mijn vader was: gedrogeerd, machteloos gemaakt, en vervolgens als prooi uitgeleverd aan onbekenden. Ze heeft de tijd genomen om met haar kinderen in gesprek te gaan, om naar ons te luisteren. Als ik op sommige ochtenden, overwelddigd door woede of wanhoop, niet in staat was om op te staan, heeft mama me altijd aangemoedigd om naar buiten te gaan, in beweging te komen, mensen op te zoeken, mijn leven in eigen hand te nemen.

En zij heeft haar leven in eigen hand genomen. Ze heeft zich in een andere streek gevestigd, waar ze niemand kende, heeft geleerd om in haar eentje te leven, om weer auto te rijden, een huis te onderhouden, de administratie te doen – zaken die tot het domein van mijn vader behoorden. Ze heeft nieuwe banden aangeknoopt, mensen ontmoet die vrienden zijn geworden, zonder details te geven over haar leven van vroéger. Ze doet weer aan cultuur en sport... Ze is stralend, grappig, dynamisch. Ze is in haar doel geslaagd: weer een gewoon leven opbouwen, haar lot in eigen hand nemen ver weg van te nieuwsgierige ogen. Ze heeft nooit de moed opgegeven. Zelfs niet op de dag dat ze te horen kreeg dat een van haar verkrachters drager van het hiv-virus was... En haar innerlijke beschaving gaat zo ver dat ze nog nooit één kwaad woord over onze vader heeft gezegd!

Tijdens de afgelopen maanden heeft mama er erg op aangedrongen dat ik mezelf in acht neem. Ik heb me volledig ingezet voor de strijd tegen de chemische onderwerping in Frankrijk. Je openlijk tonen, je blootgeven in de media is niet altijd gemakkelijk. En de rol van klokkenluider kan ook zijn keerzijden hebben.

Ik heb kracht geput uit het credo van mijn moeder: ‘Blijf geloven in het leven en in de mooie dingen die het voor jou in petto heeft.’ Naïef, deze uitspraak? Integendeel: hij heeft mij overeind gehouden.

Het is mama's besluit dat het proces niet achter gesloten deuren zal plaatsvinden. Het zal dus openstaan voor het publiek. Als reden voor deze keuze heeft ze aangevoerd dat ze de vijftig bij deze zaak betrokken mannen wil confronteren met de collectieve blik. Een proces achter gesloten deuren zou bijna te gemakkelijk zijn geweest. Ze zullen verantwoording voor zo veel mogelijk mensen moeten afleggen. We hebben er samen veel over gepraat. Het is haar keuze en die respecteer ik, zelfs al vrees ik het moment waarop onze familiegeschiedenis in de media openbaar gemaakt zal worden. Het kan niet anders of er zullen details maar ook leugens verspreid worden. Hoe bereid je je erop voor dat je privéleven uiteengerafeld gaat worden? Op het idee publiek bezit te worden en op de daarmee gepaard gaande schaamte?

Mijn moeder heeft zich van haar schaamte bevrijd – het zijn haar woorden. En dat deels dankzij mijn optreden in de media. Volgens haar kun je slachtoffers niet helpen als je je schaamt om slachtoffer te zijn. Zoals zij zegt: ‘Dank je wel, Caroline, voor alles wat je hebt gedaan voor de zaak

van slachtoffers van chemisch geweld in huiselijke kring.
Ik zal je laten zien hoe waardevol jouw strijd is.'

We bevinden ons midden op het slagveld, maar de hand
van mijn moeder en de mijne laten elkaar niet los.

Dit is het slagveld.

ZONDAG, 1 NOVEMBER 2020

Morgen zal mijn zoon Tom, zesenhalf jaar, met een mondkapje op naar school moeten. Dus oefenen we hoe het op te doen. Eenmaal, tweemaal, tienmaal.

Ik post een foto van hem, met mondkapje, op Facebook. Onmiddellijk reageert mijn vader: *Mijn arme kleine Tom. Succes met deze beetje speciale eerste schooldag na de vakantie. Jouw papou die van je houdt.*

Ik weet het nog niet, maar het is het laatste contact met mijn vader.

Hoe ziet mijn leven er op dat moment uit? Ik ben tweeënveertig, heb een beroep dat ik erg leuk vind, een echtgenoot, een kind, een huis. Met andere woorden: een eenvoudig leven, onbekend met aardschokken. Een bevoorrecht leven. Ik bezit nog de naïviteit van iemand wier dagen probleemloos voorbijgaan. De volgende dag is een belofte, nooit een dreiging. Mijn leven draait om mijn man, mijn zoon, mijn werk, mijn hobby's, mijn ouders, mijn broers en mijn vrienden. Een absoluut doodgewoon leven.

Maar pas als iets niet meer doodgewoon is, besef je hoe bijzonder dat was.

MAANDAG, 2 NOVEMBER 2020

Ik zet Tom, precies op tijd, bij het schoolhek af. Ik geef hem een dikke zoen. Ik ga terug naar huis, zet een kop koffie voor mezelf en log in. Op de agenda: vergadering, vergadering, vergadering. Eindeloos veel videoconferenties.

11.00 uur. Mijn man komt thuis. Paul heeft onregelmatige werktijden. Hij sms't mijn vader: *Weet net wat het parcours van de Tour de France 2021 zal zijn. Laten we er een mooie familieaangelegenheid van maken: op 7 juli a.s. neem je je kleinzoon mee de Mont Ventoux op, oké?* Hij maakt een snelle lunch voor zichzelf en gunt zich dan een siësta.

Als hij wakker wordt ziet hij twee gemiste oproepen, van vaste nummers uit de Vaucluse.

Dit is het omslagpunt. Een voicemailbericht zoals wanneer een ziekenhuis de familie waarschuwt. Vaak heeft zo'n omslagpunt een stem, een gezicht. De aankondiging van een ramp wordt altijd door iemand gedaan. En je zult je je leven lang de stem of het gezicht herinneren van de drager van de treurige boodschap. En je zult je ook tot in details herinneren wat je juist vlak daarvóór deed.

Mijn omslagpunt vindt indirect plaats. Mijn man heeft als eerste het nieuws regelrecht en met volle kracht ontvan-